

Andrzej Olechowski

Andrzej Olechowski	
	
Data i miejsce urodzenia	9 września 1947 Kraków
Minister finansów	
Okres urzędowania	od 26 lutego 1992 do 5 czerwca 1992
Poprzednik	Karol Lutkowski
Następca	Jerzy Osiatyński
Minister spraw zagranicznych	
Przynależność polityczna	Bezpartyjny Blok Wspierania Reform
Okres urzędowania	od 26 października 1993 do 6 marca 1995
Poprzednik	Krzysztof Skubiszewski
Następca	Władysław Bartoszewski
 Galeria zdjęć w Wikimedia Commons	

Andrzej Marian Olechowski (ur. 9 września 1947 w Krakowie) – polski polityk i ekonomista. Minister finansów w 1992 oraz minister spraw zagranicznych w latach 1993–1995. Kandydat na Prezydenta RP w 2000 i w 2010, jeden z założycieli Platformy Obywatelskiej.

Wyszkolenie i działalność do 1989

W młodości był kierownikiem artystycznym zespołu Trzy Korony, dziennikarzem radiowym i prezenterem muzycznym programu III Polskiego Radia^[1].

Ukończył studia ekonomiczne w Szkole Głównej Planowania i Statystyki (obecnie SGH) w Warszawie, w 1979 uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych^[2].

W 1973 rozpoczął pracę w sekretariacie Konferencji Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD) w Genewie. W latach 1978–1982 kierował Zakładem Analiz i Prognoz w Instytucie Koniunktur i Cen. W latach 1982–1984 ponownie pracował w UNCTAD, zaś w latach 1985–1987 był pracownikiem Banku Światowego. W okresie pracy w instytucjach międzynarodowych współpracował z wywiadem (Departament I MSW). Był kontaktem operacyjnym Gromosława Czempińskiego o pseudonimach "Tener" i następnie "Must"^[3].

W 1987 powrócił do pracy w Polsce, objął funkcję dyrektora departamentu w Ministerstwie Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. W 1989 brał udział w obradach "okrągłego stołu" po stronie rządowej w zespole ds.

gospodarki i polityki społecznej. W latach 1989–1991 pełnił funkcję pierwszego zastępcy prezesa Narodowego Banku Polskiego^[1].

Działalność polityczna w III RP

Lata 1991–1998

Od 1991 do 1992 był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. 28 lutego 1992 został mianowany na ministra finansów w rządzie Jana Olszewskiego, mając poparcie Lecha Wałęsy. 7 maja 1992 złożył dymisję, która została przyjęta przez Sejm 5 czerwca 1992, tuż przed udzieleniem całemu gabinetowi wotum nieufności.

Pełnił następnie funkcję doradcy prezydenta ds. ekonomicznych. W 1993 stanął na czele tworzonego z inicjatywy prezydenta Bezpartyjnego Bloku Wspierania Reform i został kandydatem tego ugrupowania na premiera. Nie wystartował jednocześnie osobiście w wyborach parlamentarnych w 1993, po których BBWR znalazł się w opozycji do koalicji SLD-PSL. Jednocześnie Andrzej Olechowski został członkiem rządu Waldemara Pawlaka jako minister spraw zagranicznych, dzięki przepisom Małej Konstytucji z 1992, która gwarantowała prezydentowi wpływ na obsadę tzw. resortów prezydenckich (w tym MSZ). 27 października 1994 złożył dymisję, co było efektem ujawnienia przez ministra sprawiedliwości Włodzimierza Cimoszewicza w ramach prowadzonej przez niego akcji "czyste ręce" listy urzędników państwowych zasiadających w radach nadzorczych spółek^[1] (Andrzej Olechowski pełnił jednocześnie funkcję przewodniczącego rady nadzorczej Banku Handlowego). Rezygnacja nie została przyjęta, ponowił ją 13 stycznia 1995, jednak funkcję pełnił do końca urzędowania rządu Waldemara Pawlaka, tj. do początku marca 1995.

W tym samym czasie zerwał z BBWR, w kwietniu 1995 razem z Czesławem Bieleckim współtworzył Ruch Stu. Został przewodniczącym rady politycznej tego ugrupowania, ze wszystkich funkcji w tej partii zrezygnował w 1997 w związku z akcesem Ruchu Stu do AWS i brakiem współpracy z SKL^[4]. W kampanii przed wyborami parlamentarnymi w tymże roku poparł Unię Wolności.

Od 1994 do 1998 był też przewodniczącym Rady Gminy Warszawa-Wilanów.

Lata 2000–2007

W 2000 powrócił do działalności politycznej. Jako kandydat niezależny wystartował w wyborach prezydenckich. W pierwszej turze zajął drugie miejsce z poparciem 17,3% wyborców (3 044 141 głosów)^[5]. Przegrał z Aleksandrem Kwaśniewskim, który uzyskał już w pierwszej turze reelekcję.

Po wyborach pojawiły się propozycje stworzenia wokół jego osoby nowego centroprawicowego ugrupowania liberalnego z udziałem m.in. Unii Wolności. Ostatecznie w styczniu 2001 powołano do życia ruch polityczny pod nazwą Platforma Obywatelska, na czele którego obok Andrzeja Olechowskiego stanęli Maciej Płażyński z AWS i Donald Tusk z UW. Do nowej formacji przyłączali się stopniowo kolejni politycy obu tych formacji. Andrzej Olechowski nie zdecydował się na start w wyborach do Sejmu bądź Senatu.

27 października 2002 wziął udział z ramienia PO w wyborach na stanowisko prezydenta Warszawy. Uzyskał 13,47% głosów, został wyprzedzony przez Lecha Kaczyńskiego (PiS) i Marka Balickiego (SLD-UP) i nie wszedł do drugiej tury wyborów^[6]. W 2004 został przewodniczącym rady programowej PO, później krytykował postawę Jana Rokity w sprawie obrony traktatu nicejskiego. 17 maja 2007 z jego inicjatywy odbyła się konferencja na Uniwersytecie Warszawskim poświęcona europejskim standardom demokratycznym^[7].

Działalność od 2009

2 lipca 2009 ogłosił decyzję o wystąpieniu z Platformy Obywatelskiej. Osiem dni później został przewodniczącym rady programowej Stronnictwa Demokratycznego, nie przystępując jednak formalnie do tej partii.

21 grudnia 2009 zadeklarował zamiar startu w wyborach prezydenckich w 2010 jako kandydat niezależny. Poparcie dla niego zapowiedzieli m.in. działacze SD^[8]. 10 maja 2010 został zarejestrowany jako kandydat przez PKW^[9].

Działalność gospodarcza i społeczna

Obejmował liczne stanowiska w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa i firmach prywatnych. Był udziałowcem Banku Inicjatyw Gospodarczych, współpracował z Business Centre Club. W latach 1991–1996 i 1998–2000 był przewodniczącym rady nadzorczej Banku Handlowego. Pełnił różne funkcje w komitetach doradczych firm zagranicznych.

Zasiadał we władzach instytucji społecznych, takich jak Międzynarodowe Centrum Rozwoju Demokracji, Instytut Studiów Wschodnich, Klub Wschodni, Fundacja im. Stefana Batorego czy Instytut Spraw Publicznych, komisji trójstronnej. Wykładał m.in. na Uniwersytecie Jagiellońskim, Akademii Teologii Katolickiej oraz Collegium Civitas. Jest autorem publikacji z zakresu gospodarki i polityki zagranicznej.

Nagrody i wyróżnienia

W 2000 został laureatem Nagrody Kisielea. W tym samym roku otrzymał też tytuł "Człowieka Roku" przyznawany przez tygodnik "Wprost".

Linki zewnętrzne

- Andrzej Olechowski – strona prywatna^[10]. [dostęp 7 marca 2010].

Przypisy

- [1] Andrzej Olechowski w serwisie "Ludzie Wprost" (<http://ludzie.wprost.pl/sylwetka/Andrzej-Olechowski/>). [dostęp 7 marca 2010].
- [2] Andrzej Olechowski (<http://nauka-polska.pl/dhtml/raporty/ludzieNauki?rtype=opis&objectId=209421&lang=pl>) w bazie ludzi nauki portalu nauka-polska.pl (OPI). [dostęp 7 marca 2010].
- [3] Sławomir Cenckiewicz: *Czempiński – życie nieznanego tenora* (http://www.rp.pl/artykul/2,335326_Cenckiewicz__Zycie_nieznanego_tenora.html). rp.pl, 16 lipca 2009. [dostęp 7 marca 2010].
- [4] Krystyna Paszkiewicz: *Partie i koalicje polityczne III Rzeczypospolitej*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2000, ss. 101–103. ISBN 8322920512.
- [5] Dz. U. z 2000 r. Nr 85, poz. 952 (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20000850952>)
- [6] Serwis PKW – Wybory 2002 (<http://wybory2002.pkw.gov.pl/wojt/t1/gw1/w14/m1465.html>). [dostęp 7 marca 2010].
- [7] *Kwaśniewski: nie powstaje nowa partia, powstaje uczciwa debata* (<http://wiadomosci.wp.pl/wiadomosc.html?kat=1342&wid=8867090&rfbawp=1179419207.289>). wp.pl, 17 maja 2007. [dostęp 7 marca 2010].
- [8] *Twarze Olechowskiego – kandydat przedstawił swoich pełnomocników* (http://wyborcza.pl/1,75248,7532710,Twarze_Olechowskiego__kandydat_przedstawil_swoich.html). wyborcza.pl z 5 lutego 2010. [dostęp 7 marca 2010].
- [9] *Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 maja 2010 r. o zarejestrowaniu kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w wyborach zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r.* (http://www.pkw.gov.pl/pkw2/index.jsp?place=Lead07&news_cat_id=22826&news_id=43872&layout=1&page=text). pkw.gov.pl, 10 maja 2010. [dostęp 10 maja 2010].
- [10] <http://www.olechowski.pl>

Źródła i autorzy artykułu

Andrzej Olechowski Źródło: <http://pl.wikipedia.org/w/index.php?oldid=21767620> Autorzy: A., ABX, Anatoly phelps, Andros64, AndrzejCC, Arekowy, Arturo24, Beau, Bocianski, Bogdan1989, Bukaj, Catz, Daczor, Darth Kalwejt, Elfhelm, Fan666, Fjl, Foma, Galileo01, Garovl, Gdarin, Hoodinski, Japanriver, Julo, Justyn, Kerry s, Kilstrit, Kimodin, Leinad, Ludmiła Pilecka, Lukasz2, Maikking, Markotek, Marmale, Marszałek, Matekm, Mateusz Opasiński, Mathiasrex, Mintho, Monopol, Mulat, Odder, Omega933, Orem, Pawmak, Petpan, Picus viridis, Politykstartgard, Poznaniak1975, Qblik, RoclorD, Roo72, Shaqspeare, Szwedzki, Ternik, Togo, WTM, Warschauer, Witold1977, XRiffRaffx, 114 anonimowych edycji

Źródła, licencje i autorzy grafik

Plik:Andrzej Olechowski na WSNHiD 2010-03-04 (crop 1).jpg Źródło: [http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plik:Andrzej_Olechowski_na_WSNHiD_2010-03-04_\(crop_1\).jpg](http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plik:Andrzej_Olechowski_na_WSNHiD_2010-03-04_(crop_1).jpg) Licencja: Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 Autorzy: Marcin Ostojski

Plik:Commons-logo.svg Źródło: <http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plik:Commons-logo.svg> Licencja: logo Autorzy: User:3247, User:Grunt

Licencja

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>